

ÎMPRUMUT NR. L-I-832-MD
GRANT NR. G-I-C-832-MD

ACORDUL DE FINANȚARE

Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltare a Businessului Agricol
(PSFRDBA)

între

REPUBLICA MOLDOVA

și

FONDUL INTERNAȚIONAL PENTRU DEZVOLTAREA AGRICOLĂ

Semnat în or. Roma, Italia

la data de 21 februarie 2011

ACORDUL DE FINANȚARE

Împrumut NR: L-I-832-MD

Grant NR: G-I-C-832-MD

Denumirea Proiectului: Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltare a Businessului Agricol ("Proiect")

Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă ("Fond" sau "IFAD")

și

Republica Moldova ("Împrumutat/Beneficiar")

(fiecare "Parte" și ambele în mod colectiv "Părțile")

ÎNTRUCÎT

A. Împrumutatul/Beneficiarul a solicitat Fondului finanțarea sub formă de împrumut și grant întru acordarea asistenței în finanțarea Proiectului descris în Suplimentul 1 la prezentul Acord de Finanțare; și

B. Guvernul Regatului Danemarckii (Danemarca) intenționează să pună la dispoziție Fondului contribuția financiară ("Contribuția Daneză") întru acordarea asistenței în finanțarea Sub-componentei a Proiectului Finanțarea Antreprenorilor Tineri conform termenilor și condițiilor ce urmează a fi stipulate în acordul de co-finanțare între Danemarca și Fond ("Acordul de Co-Finanțare");

ÎN CONSECINȚĂ, prin prezentul părțile au convenit asupra următoarelor:

Secțiunea A

1. Următoarele documente în comun constituie prezentul Acord de Finanțare: prezentul document, Descrierea Proiectului și Aranjamente de Implementare (Suplimentul 1), Tabelul de Alocări (Suplimentul 2), și Clauze Speciale (Suplimentul 3).

2. Condițiile Generale ale Fondului pentru finanțarea dezvoltării agriculturii din 29 Aprilie 2009, care pot fi modificate din când în când ("Condiții Generale") sunt anexate la prezentul Acord și toate prevederile acestor condiții urmează a fi aplicate prezentului Acord. În conformitate cu termenii și condițiile prezentului Acord noțiunile definite în cadrul Condițiilor Generale vor avea semnificațiile stipulate în documentul în cauză.

3. Fondul va acorda un Împrumut ("Împrumutul") și un Grant ("Grantul") Împrumutatului/Beneficiarului ("Finanțarea"), pe care Împrumutatul/Beneficiarul va utiliza pentru implementarea Proiectului în conformitate cu termenii și condițiile prezentului Acord.

Secțiunea B

1. Suma Împrumutului constituie douăsprezece milioane patru sute mii de Drepturi Speciale de Tragere (DST 12 400 000). Suma Grantului constituie trei sute douăzeci mii de Drepturi Speciale de Tragere (DST 320 000).

2. Împrumutul este acordat la condiții foarte concesive.

3. "Valuta plății de deservire a împrumutului" este dolarul SUA.

4. Prima zi a Anului Fiscal aplicabil va fi 1 ianuarie.
5. Achitățile sumei principale și a plății pentru servicii de împrumut vor fi efectuate în fiecare dată de 1 iunie și 1 decembrie cu achitarea sumei principale în 59 rate semestriale egale de 206 667 DST începând cu 1 iunie 2021 și finalizând cu ziua de 1 iunie 2050 și o singură rată semestrială finală de 206 647 DST achitată în ziua de 1 Decembrie 2050.
6. Conturi Speciale.
  - (a) Urmează a fi stabilit un cont destinat Împrumutului ("Contul Special de Împrumut") și un cont destinat Grantului ("Contul Special de Grant") întru primirea mijloacelor de Împrumut și Grant respectiv și finanțarea Proiectului.
  - (b) Ambele Conturi Speciale vor fi deschise prin Trezoreria de Stat a Împrumutatului/Beneficiarului într-o bancă acceptată de către Fond, în dolari SUA, și la termenii și condițiile satisfăcătoare Fondului, inclusiv dar nelimitându-se la protejarea respectivă împotriva blocării, confiscării sau sechestrării. Directorul de Proiect menționat în punctul 8 al Suplimentului 2, Contabilul șef al Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor IFAD („UCIP-IFAD”) menționat în punctele 6 și 7 ale Suplimentului 1 și un reprezentant responsabil desemnat de Împrumutat/Beneficiar, sau delegații respectivi ai acestora, vor fi pe deplin autorizați să opereze Conturile Speciale. Pentru toate tranzacțiile la Conturile Speciale vor fi necesare semnăturile tuturor persoane desemnate.
7. Conturile Proiectului.
  - (a) Întru asigurarea eficienței Proiectului vor fi deschise prin Trezoreria de Stat a Împrumutatului/Beneficiarului două (2) Conturi ale Proiectului într-o bancă acceptată de către Fond, pentru a primi mijloacele din Contul Special de Împrumut și Contul Special de Grant, respectiv.
  - (b) Alte conturi ale Proiectului, inclusiv dar nelimitându-se la Conturi Specifice ale Proiectului, vor fi deschise și menținute de către Împrumutat/Beneficiar la solicitarea Fondului.
8. Împrumutatul/Beneficiarul va acorda Proiectului finanțare pentru acoperirea taxelor și impozitelor aferente Proiectului în conformitate cu Planurile Anuale de Lucru și Bugete (PALB) menționate în punctul 10 al Suplimentului 1.

Secțiunea C

1. *Agencia de conducere a Proiectului* va fi Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
2. Data finalizării Proiectului va fi cea de-a cincia (5) aniversare a datei intrării în vigoare a prezentului Acord.

Secțiunea D

Mijloacele de Împrumut și de Grant vor fi administrate și Proiectul va fi supravegheat de către Fond.

Secțiunea E

1. Următoarele vor fi considerate motive adiționale pentru suspendarea prezentului Acord:

(a) Manualul de Implementare a Proiectului ("MIP") menționat în punctul 11 al Suplimentului 1, sau orice altă prevedere a prezentului Acord, a fost abrogat(ă), amânat(ă), suspendat(ă), sau modificat(ă) fără acordul prealabil al Fondului și Fondul a determinat că orice asemenea abrogare, amânare, suspendare sau modificare are sau poate avea un efect material advers asupra Proiectului. În cazul unui conflict între prevederile Manualului de Implementare a Proiectului și celor ale Acordului de Finanțare, prevederile prezentului Acord vor prevala.

(b) Oricare din autoritățile competente a acționat fără acordul prealabil al Fondului în privința modificărilor instituționale ale componenței Comitetului de Supraveghere al Programelor IFAD ("CSPI") menționat în punctul 6 al Suplimentului 1 și/sau Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor IFAD ("UCIP-IFAD") respectiv, inclusiv, dar nelimitându-se la modificarea componenței, dizolvare și fuziune, și Fondul a determinat că oricare din evenimentele sus-menționate pot avea efectul advers material asupra Proiectului.

2. Următoarele condiții sunt stipulate ca pre-condiții generale pentru efectuarea tragerilor:

(a) aprobarea "nu sunt obiecții" asupra versiunii finale a MIP a fost obținută de la IFAD; și

(b) Conturile Speciale desemnate precum și Conturile Proiectului au fost deschise conform termenilor și condițiilor prezentului Acord.

3. Următoarele condiții sunt stabilite ca pre-condiții specifice adiționale pentru trageri în cadrul categoriilor I.a, I.b și I.c menționate în Suplimentul 2: cel puțin o instituție financiară participantă selectată și acreditată conform criteriilor acceptabile Fondului, a semnat Acordul de Împrumut Subsidiar cu Ministerul Finanțelor satisfăcător Fondului pentru Sub-componentele relevante.

4. Următoarele condiții sunt specificate ca pre-condiții specifice adiționale pentru trageri în cadrul categoriei I.d menționate în Suplimentul 2: Fondul de Capital pentru Businessul Agricol („FCBA”) a fost creat oficial ca entitate juridică, conform legislației Republicii Moldova.

5. Prezentul Acord urmează a fi ratificat de Împrumutat/Beneficiar.

6. Următorii sînt reprezentanți desemnați și următoarele adrese vor fi utilizate pentru comunicări în contextul prezentului Acord:

Pentru Fond:

Președintele IFAD
Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă
Via Paolo di Dono 44
00142 Rome, Italy

Pentru Împrumutat/Beneficiar:

Ministru al Finanțelor
al Republicii Moldova
Ministerul Finanțelor
str. Cosmonauților, 7
2005 Chișinău
Republica Moldova

Prezentul acord, din 21 februarie 2011, a fost pregătit în limba Engleză în șase (6) copii originale, trei (3) - pentru Fond și trei (3) - pentru Împrumutat/Beneficiar.

Semnat de (Kanayo F. Nwanze)

Pentru Fond
Kanayo F. Nwanze
Președinte

Semnat de (Vasile Bumacov)

Pentru Împrumutat/Beneficiar
E.S. Vasile Bumacov
Ministru Agriculturii și
Industriei Alimentare al
Republicii Moldova

Suplimentul 1

Descrierea Proiectului și Aranjamente de Implementare

I. Descrierea Proiectului

1. *Populația-țintă și Ariile de Implementare a Proiectului.* Proiectul va avea eventual o acoperire națională, acordându-se prioritate teritoriilor cu cea mai înaltă concentrare a femeilor și bărbaților săraci din mediul rural. Numărul beneficiarilor direcți se estimează la 37 000 persoane.

2. *Scopul.* Scopul acestui Proiect este de a contribui la reducerea sărăciei aferente veniturilor în mediul rural al Moldovei.

3. *Obiectivele.* Obiectivele Proiectului țin de: (i) îmbunătățirea spre beneficiul săracilor a eficienței lanțurilor valorice legate de agricultură, în special prin acordarea de sprijin pentru introducerea și stabilirea de standarde de calitate și siguranță alimentară recunoscute pe plan internațional și dezvoltarea agriculturii în bază de contract; (ii) creșterea accesului populației sărace din mediul rural la credite, prin sprijin adecvat, instrumente financiare rurale accesibile; și (iii) reducerea sau înlăturarea obstacolelor din domeniul infrastructurii pentru a îmbunătăți activele și veniturile populației rurale sărace.

4. *Componentele.* Proiectul va avea patru componente: (i) Dezvoltarea Businessului Agricol favorabil populației sărace; (ii) Servicii Financiare Rurale; (iii) Infrastructura Rurală de scară mică; și (iv) Managementul Proiectului.

4.1. *Dezvoltarea Businessului Agricol favorabil populației sărace.* Componenta va ținti și susține populația din mediul rural prin concesiunea lor mai avantajoasă la lanțul de produse agricole cu valoarea înaltă fie ca producători, fie ca antreprenori mici sau mijlocii sau ca angajați ai acestora. Această conectare va fi realizată prin trei sub-componente, și anume: (i) Dezvoltarea Agriculturii Contractuale pentru a asigura o legătură stabilă, durabilă și profitabilă cu lanțurile de produse agricole cu valoare înaltă; (ii) Dezvoltarea Agriculturii de Conservare pentru a spori fertilitatea solului și astfel a diminua riscurile eșecurilor frecvente a culturilor în cadrul sistemului dominant al agriculturii de ploaie-hrănire și (iii) Dezvoltarea Fondului de Capital pentru Businessul Agricol (FCBA) întru susținerea creării unui Fond de Capital pentru Businessul Agricol ca entitate juridică în conformitate cu legislația în vigoare a R. Moldova, cu scopul redresării constrângerilor actuale în finanțare pe perioada mai îndelungată a businessului agricol.

4.2. *Servicii Financiare Rurale.* Componenta această va cuprinde trei sub-componente: (i) Finanțarea împrumuturilor și a capitalului pentru investițiile IMM din cadrul lanțurilor valorice agricole prioritare ale Proiectului prin refinanțarea împrumuturilor acordate de băncile comerciale în cazul acordării împrumuturilor, și prin FCBA (vedeți Componenta 1) în cazul finanțării de capital; (ii) Finanțarea împrumuturilor pentru investițiile tinerilor antreprenori din cadrul lanțurilor valorice agricole prioritare ale Proiectului prin refinanțarea împrumuturilor acordate de băncile comerciale selectate conform cerințelor identice aprobate în cadrul altor proiecte IFAD în derulare în Moldova; și (iii) Micro-finanțarea antreprenorilor rurali săraci pentru efectuarea investițiilor, atât agricole cât și neagricole, pe termen scurt și mediu, precum și pentru completarea capitalul circulant, de către Asociațiile de Economii și Împrumut, prin intermediul Corporației de Finanțare Rurală (CFR) și Microinvest, care vor acționa ca intermediari de finanțare și supraveghetori conform termenilor și condițiilor acceptabile Fondului. Fondurile circulante vor fi administrate de către Ministerul Finanțelor (MF) în conformitate cu aranjamentele descrise în punctul 9 al prezentului Supliment.

4.3. *Infrastructura Rurală de Scară Mică*. Această Componentă va contribui la înlăturare a impedimentelor de infrastructură, care împiedică participarea întreprinderilor mici agricole ce au o orientare comercială și a populației rurale sărace, economic active, încadrate în lanțurile valorice prioritare ale Proiectului, și respectiv, accesul acestora la beneficiile corespunzătoare. Componenta va oferi granturi contributorii competitive pentru investițiile în infrastructura publică, care va asigura și va îmbunătăți investițiile și activitățile sectorului privat în zonele rurale. Cererile pentru finanțare în cadrul acestei componente pot fi înaintate de către diferiți participanți la implementarea Proiectului. Printre solicitanții pot fi grupurile de interes ale fermierilor, asociațiile oficiale ale producătorilor, alte asociații precum și antreprenori/procesatori locali mici și mijlocii.

4.4. *Managementul Proiectului*. Proiectul va finanța activitatea Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor IFAD (UCIP-IFAD) a Împrumutatului/Beneficiarului în realizarea responsabilităților sale privind implementarea Proiectului.

Aranjamentele de Implementare

5. *Agenția de Conducere a Proiectului*. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în calitate de Agenție de Conducere a Proiectului va deține responsabilitatea generală pentru implementarea Proiectului.

6. *Comitetul de Supraveghere a Programelor IFAD (CSPI)*. CSPI a fost creat prin Hotărârea Guvernului fiind responsabil pentru elaborarea politicilor, ghidarea și controlul tuturor proiectelor și programelor finanțate de IFAD în Moldova. CSPI va deține de asemenea responsabilitatea și funcțiile referitoare la PSFRDBA.

6.1. *Componenta*. Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare va fi președintele ex officio al Comitetului de Supraveghere al Programelor IFAD. Din alți membrii Comitetului nominalizat vor face parte: reprezentanții Ministerului Finanțelor (MF), Unității de coordonare a asistenței externe din cadrul Cancelariei de Stat, un reprezentant din partea Comisiei Parlamentare pentru Agricultură și Industria Alimentară, Băncii Naționale a Moldovei (BNM), și reprezentanți din partea altor actori implicați în implementarea Proiectului, inclusiv și agențiile guvernamentale, organizațiile (publice și private) care se consideră a fi necesare. Calitatea de membru al Comitetului de Supraveghere al Programelor IFAD poate fi modificată în dependență de cerințele Proiectului, cu aprobarea în prealabil din partea Fondului. Directorul de Proiect (vezi mai jos) și un reprezentant din cadrul Directoratului Liniei de Credit (DLC) al Ministerului de Finanțe vor participa în cadrul reuniunilor Comitetului de Supraveghere a Programelor IFAD, iar UCIP-IFAD va oferi servicii de secretariat pentru Comitetul de Supraveghere a Programelor IFAD (vezi mai jos).

7. *Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD (UCIP-IFAD)*. Administrarea zilnică și implementarea Proiectului va fi efectuată de către actuala Unitatea de Implementare a Programelor IFAD în Moldova (UCIP-IFAD), responsabilă pentru managementul cotidian și implementarea tuturor programelor și proiectelor IFAD în Moldova sub conducerea Directorului. Poziții suplimentare în cadrul UCIP-IFAD vor fi create la necesitate și finanțate de Proiect în consultare cu CSPI și aprobate de IFAD. Printre funcțiile principale ale UCIP vor fi: planificarea activităților și elaborarea bugetului Proiectului, asumarea rolului de conducere pentru implementarea integrală a Proiectului în cooperare cu prestatorii de servicii privind dezvoltarea afacerilor și alte domenii, antreprenorii din domeniul infrastructurii, instituțiile beneficiare, precum organizațiile fermierilor și grupurile de femei din mediul rural, instituțiile financiare participante (IFP), precum și pentru monitorizarea și documentarea progresului obținut.

8. *Directorul de Proiect*. Directorul UCIP-IFAD va fi și Directorul de Proiect, care va avea responsabilitatea deplină inclusiv, dar nu limitată, la administrarea Proiectului,

managementul financiar, evidența contabilă, procurări, coordonarea activităților de finanțare rurală, administrarea creditelor, monitorizare și evaluare, facilitarea dezvoltării lanțurilor valorice și coordonarea activităților privind infrastructura. În cazul în care Directorul de Proiect va trebui să fie înlocuit, succesorul acestuia va fi selectat și numit în funcție în baza unui proces competitiv transparent și în baza calificărilor, experienței și Termenilor de Referință aprobați de către Fond. Numirea în funcție a Directorului de Proiect va necesita o aprobare în prealabil din partea Fondului. Directorul de Proiect va raporta Comitetului de Supraveghere a Programelor IFAD.

9. *Aranjamente Adiționale de Implementare.* Adițional la aranjamentele de implementare descrise mai sus, Directoratul Liniei de Credit (DLC) din cadrul Ministerului de Finanțe va prelua administrarea și monitorizarea portofoliului de refinanțare a împrumuturilor ulterior debursării mijloacelor de către UCIP-IFAD și va administra fondul circulant de refinanțare pentru investiții similare timp de cel puțin zece (10) ani după Data de Finalizare a Proiectului.

10. *Planurile Anuale de Lucru și Bugete (PALB).* UCIP-IFAD va pregăti și prezenta proiectele planurilor anuale de lucru și bugetele (PALB), pentru fiecare an al Proiectului, pentru a fi prezentate CSPI spre examinare și aprobare și odată aprobate va prezenta către Fond spre coordonare/avizare cu cel puțin șaiszeci (60) zile înainte de începerea anului bugetar în cauză.

11. *Manualul de Implementare a Proiectului (MIP).* CSPI va solicita UCIP-IFAD de a elabora proiectul MIP cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 90 de zile după înțrarea în vigoare a prezentului Acord. CSPI va aproba MIP numai cu acordul în prealabil din partea Fondului, și va prezenta o copie a acestuia către Fond.

Suplimentul 2

Tabelul Alocărilor

1. *Alocarea Mijloacelor de Împrumut și de Grant.* (a) Tabelul de mai jos stipulează Categoriile de Cheltuieli Eligibile pentru a fi finanțate din Împrumut și Grant și alocarea sumelor din Împrumut și Grant pentru fiecare Categorie și procentajul de cheltuieli per articol care urmează a fi finanțat în fiecare Categorie:

Categoria	Suma Alocată din Împrumut (exprimată în DST)	Suma Alocată din Grant (exprimată în DST)	% din Cheltuieli Eligibile ce urmează a fi finanțate
I. Finanțarea Rurală			
I.a Finanțarea împrumuturilor pentru investițiile IMM	3 700 000		100% cu excepția contribuției IFP
I.b Finanțarea antreprenorilor tineri	1 390 000		100%
I.c Micro-finanțarea prin AEÎ	1 445 000		100% cu excepția contribuției IFP
I.d Finanțarea capitalului	1 445 000		100%
II. Lucrări Civile	1 605 000		100% cu excepția impozitelor, taxelor și a contribuției beneficiarilor
III. Bunuri	320 000		100% cu excepția impozitelor și taxelor
IV. Asistența Tehnică, Instruire și studii	775 000	320 000	100% cu excepția impozitelor, taxelor și a contribuției beneficiarilor
V. Costuri recurente	480 000		100% cu excepția impozitelor și taxelor
VI. Nealocate	1 240 000		
TOTAL	12 400 000	320 000	

(b) Termenii folosiți în Tabelul de mai sus sunt definiți după cum urmează:

(i) "Finanțarea capitalului" semnifică cheltuielile aferente acordării capitalului pentru investițiile în cadrul lanțurilor valorice agricole prioritare ale Proiectului. Capitalul va fi sub formă de capitalul propriu zis (deținerea acțiunilor) și, la necesitate, acțiuni privilegiate și împrumuturi subordonate (împrumuturi de capital).

(ii) „Costuri recurente” reprezintă cheltuielile aferente costurilor operaționale, salariilor și indemnizațiilor.

Suplimentul 3

Clauze Speciale

În conformitate cu Secțiunea 12.01(a)(xxiii) a Condițiilor Generale, Fondul poate suspenda, parțial sau integral, dreptul Împrumutatului/Beneficiarului de a solicita trageri din Conturile Proiectului în cazul în care Împrumutatul/Beneficiarul nu și-a îndeplinit obligațiile conform oricărei prevederi stipulate mai jos, și Fondul a stabilit ca astfel de neîndeplinire a obligațiilor are sau este posibil să producă un efect negativ asupra Proiectului:

1. *Gender.* În toate momente relevante pe parcursul perioadei de implementare a Proiectului, Împrumutatul/Beneficiarul va asigura că UCIP-IFAD și orice altă Parte implicată în Proiect, dacă va fi cazul, vor depune eforturi pentru a îmbunătăți echilibrul de gen în activitatea Proiectului, vor dezvolta obiective și proceduri întru atingerea acestor obiective, ca parte a unei strategii de gen, și vor prezenta rapoarte la sfârșitul fiecărui an de Proiect privind realizările la acest subiect; și
2. *Procurări.* Ghidul de procurări al IFAD, din data de 17 septembrie 2010, care periodic poate fi modificat, va fi aplicat pe parcursul implementării Proiectului.

CONDIȚII GENERALE PENTRU FINANȚAREA DEZVOLTĂRII AGRICULTURII **(cu completările din septembrie 2010¹)**

ARTICOLUL I – APLICAREA

SECȚIUNEA 1.01.

Aplicarea Condițiilor Generale.

(a) Aceste Condiții Generale se aplică pentru toate Acordurile de finanțare (după cum este definit acest termen în Secțiunea 2.01). Ele se aplică pentru alte acorduri numai dacă acordul respectiv indică specific acest lucru.

(b) Dacă o anumită prevedere a acestor Condiții Generale nu se aplică pentru un Acord, Acordul trebuie să stipuleze explicit că prevederea respectivă nu se aplică.

ARTICOLUL II – DEFINIȚII

Secțiunea 2.01.

Definiții generale.

Următoarele termene au următoarele semnificații când sunt utilizate în aceste Condiții Generale:

„Acord” înseamnă un Acord de finanțare sau un alt acord care face subiectul prezentelor Condiții Generale.

„Plan de lucru și bugetul anual” sau „PALB” înseamnă planul de lucru anual și bugetul pentru implementarea unui Proiect pe durata unui An de proiect, care include Planul de achiziții.

„Debitor” înseamnă partea desemnată astfel în Acord.

„Practică coercitivă” înseamnă deteriorarea sau păgubirea, sau amenințarea de a deteriora sau păgubi, direct sau indirect, una din părți sau bunurile părții pentru a influența impropriu acțiunile unei părți.

„Practică de complot” înseamnă un aranjament între două sau mai multe părți cu scopul de a realiza un scop impropriu, inclusiv influențarea improprie a unei alte părți.

„Instituție cooperantă” înseamnă o instituție desemnată în Acordul de finanțare ca responsabilă pentru administrarea finanțării și/sau supravegherea implementării Proiectului.

„Acord de cooperare” înseamnă un acord sau acordurile dintre Fond și o Instituție cooperantă prin care Instituția cooperantă este de acord să acționeze în această calitate.

„Practică de corupere” înseamnă oferirea, darea, primirea sau solicitarea, directă sau indirectă, a unor obiecte de valoare pentru a influența impropriu acțiunile unei părți.

„Valuta” unui stat sau teritoriu înseamnă valuta care este mijlocul legal de plată al datoriilor publice și private în acest stat sau teritoriu.

„Cheltuieli eligibile” înseamnă cheltuielile care se conformă Secțiunii 4.08.

„Euro” sau „EUR” este valuta Uniunii Monetare Europene.

---

¹ Prezentele Condiții Generale pentru Finanțarea Dezvoltării Agricole au fost adoptate de Consiliul Executiv al IFAD la 29 aprilie 2009. Secțiunile 2.01, 4.08 (a) și 5.01 au fost completate prin decizia Consiliului Executiv de la 17 septembrie 2010. Prezentele Condiții Generale, cu completările ulterioare, se aplică pentru toate Acordurile de finanțare pentru proiectele și programele aprobate de Consiliul Executiv în timpul și ulterior sesiunii a nouăzeci și șaptea din septembrie 2009.

„Finanțare” înseamnă un împrumut, un grant, sau o îmbinare a acestora.

„Acord de finanțare” înseamnă un Acord de finanțare a unui proiect sau un Acord de finanțare a unui program, conform căruia Fondul este de acord să acorde Finanțare Împrumutatului/Beneficiarului.

„Data de încheiere a finanțării” semnifică data când se încheie dreptul Împrumutatului/Beneficiarului de a solicita trageri din Contul împrumutului și/sau Contul grantului, care este șase (6) luni după Data de finalizare a proiectului sau altă dată desemnată de Fond asupra căreia Împrumutatul/Beneficiarul este informat.

„An fiscal” semnifică perioada de douăsprezece luni desemnată într-un Acord.

„Practică fraudulentă” semnifică orice acțiune sau omisiune, inclusiv interpretarea greșită, care induce în eroare în cunoștință de cauză sau cu nesăbuiță, sau încearcă să inducă în eroare, o parte pentru a obține un beneficiu financiar sau de alt fel sau pentru a evita o obligație.

„Valută liber convertibilă” semnifică orice valută desemnată a fi liber convertibilă de către Fond în orice moment.

„Fond” înseamnă Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă.

„Grant” înseamnă un grant acordat unui Beneficiar în conformitate cu un Acord de finanțare sau un alt Acord.

„Cont de grant” semnifică contul existent la Fond deschis în numele Beneficiarului în care se creditează suma grantului.

„Acord de garantare” semnifică un acord între un Stat membru și Fond prin care Statul membru respectiv garantează îndeplinirea unui alt Acord.

„Garant” semnifică un Stat membru desemnat în această calitate într-un Acord de garantare.

„Ghidul IFAD pentru achiziții” semnifică Îndrumarul pentru achiziții aprobat de Consiliul Executiv al Fondului în decembrie 2004 (pentru Finanțarea aprobată de Consiliul Executiv al Fondului înainte de septembrie 2010) sau Ghidul pentru achiziții în cadrul proiectelor aprobat de Consiliul Executiv al Fondului în septembrie 2010 (pentru Finanțarea aprobată de Consiliul Executiv al Fondului după septembrie 2010) cu completările posibile ulterioare efectuate de Fond.²

„Rata de referință a dobânzii a IFAD” semnifică rata stabilită periodic de Fond în calitate de rata sa de referință pentru calcularea dobânzii la împrumuturile sale.

„Agenția de conducere a proiectului” înseamnă entitatea care este desemnată astfel într-un Acord, care este responsabilă în general de implementarea unui Proiect.

„Împrumut” înseamnă un împrumut acordat de Fond Împrumutatului în conformitate cu un Acord de finanțare.

„Contul împrumutului” semnifică contul existent la Fond deschis în numele Beneficiarului în care se creditează suma împrumutului.

„Plată de deservire a împrumutului” semnifică orice plată necesară sau permisă de către Debitor sau Garant către Fond conform unui Acord de finanțare, inclusiv (dar fără a se limita la) orice plată a sumei de bază sau a dobânzii sau a Plății de deservire pentru un Împrumut.

„Valuta plății de deservire a împrumutului” semnifică valuta liber convertibilă definită astfel într-un Acord de finanțare.

---

² Completat în septembrie 2010.

„Stat membru” înseamnă oricare din statele membre ale Fondului.

„Liră sterlină” sau „GBP” înseamnă valuta Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

„Plan de achiziții” semnifică Planul de achiziții al Împrumutatului/Beneficiarului care acoperă primele optsprezece (18) luni de implementare a Proiectului, care este actualizat pentru a cuprinde următoarea perioadă de douăsprezece (12) luni.

„Proiect” semnifică proiectul sau programul de dezvoltare agricolă descris într-un Acord și finanțat în întregime sau parțial din contul Finanțării.

„Contul Proiectului” semnifică un cont pentru operațiunile Proiectului după cum se descrie în Secțiunea 7.02 (b).

„Acord de proiect” înseamnă un acord între Fond și o Parte a proiectului care se referă la implementarea întregului sau unei părți a unui Proiect.

„Data de finalizare a Proiectului” semnifică data specificată într-un Acord când implementarea Proiectului trebuie să fie finalizată, sau o altă dată de mai târziu după cum se decide de Fond prin informarea Împrumutatului/Beneficiarului.

„Perioada de implementare a proiectului” înseamnă perioada pe parcursul căreia se execută Proiectul, care începe cu data de intrare în vigoare a Acordului și se finalizează cu Data de finalizare a Proiectului.

„Statul membru al Proiectului” semnifică statul membru în care se implementează Proiectul.

„Parte a Proiectului” semnifică fiecare entitate responsabilă pentru implementarea Proiectului sau a unei părți a acestuia. Termenul „Parte a proiectului” include (dar nu se limitează la) Agenția de conducere a Proiectului și alte entități desemnate ca Părți ale Proiectului într-un Acord.

„An de Proiect” semnifică (i) perioada care începe cu data de intrare în vigoare a unui Acord și se finalizează cu ultima zi a Anului Fiscal care este atunci curent, și (ii) fiecare perioadă ulterioară care începe cu prima zi a Anului fiscal și se finalizează cu ultima zi a acestuia, totuși, cu condiția că dacă data de intrare în vigoare a Acordului nimereste în mijlocul Anului fiscal, Anul de Proiect 1 va continua și pe parcursul următorului An fiscal.

„Beneficiar” semnifică partea desemnată în această calitate într-un Acord.

„Echivalentul DST” înseamnă, cu referință la orice sumă exprimată în orice valută la momentul determinării, echivalentul acestei sume în DST, după cum se specifică de Fond în conformitate cu Articolul 5.2(b) a *Acordului de creare a IFAD*.

„Drepturi Speciale de Tragere” sau „DST” semnifică drepturile speciale de tragere după cum sunt apreciate periodic de către Fondul Monetar Internațional în conformitate cu Statutul FMI.

„Acord subsidiar” înseamnă orice acord sau aranjament prin care (i) toate sau o parte din mijloacele Finanțării sunt puse la dispoziția unei Părți a proiectului și/sau (ii) o Parte a proiectului se obligă să implementeze Proiectul în întregime sau parțial.

„Populația-țintă vizată” semnifică grupul de persoane care se intenționează a fi beneficiarii Proiectului.

„Impozite” semnifică toate impozitele, contribuțiile, plățile, tarifele și încasările de orice tip impuse, percepute, colectate, reținute sau evaluate de sau pe teritoriul Statului membru a proiectului în orice perioadă de timp.

„Dolar SUA” sau „USD” semnifică valuta Statelor Unite ale Americii.

„Data efectuării plății” semnifică, în privința oricăror trageri din Contul împrumutului, data la care o astfel de retragere a banilor este considerată efectuată în conformitate cu Secțiunea 4.06 și, în privința oricărei Plăți de deservire a împrumutului, data când o astfel de Plată de deservire a împrumutului este considerată efectuată în conformitate cu Secțiunea 5.04.

„Yen” sau „JPY” semnifică valuta Japoniei.

SECȚIUNEA 2.02. Utilizarea termenilor.

După cum sunt utilizate în prezentele Condiții Generale și orice Acord, cu excepția când contextul solicită altfel, termenii la singular includ pluralul, termenii la plural includ singularul, și pronumele masculine includ genul feminin.

SECȚIUNEA 2.03. Referințe și denumiri.

Dacă nu se indică altfel, referințele din prezentele Condiții Generale la Articole sau Secțiuni se referă la Articolele sau Secțiunile prezentelor Condiții Generale. Denumirile Articolelor și Secțiunilor și Tabelul de conținut al acestor Condiții Generale sunt date doar pentru comoditatea referirii și nu formează o parte integrală a prezentelor Condiții Generale.

ARTICOLUL III – INSTITUȚIA COOPERANTĂ

SECȚIUNEA 3.01. Numirea Instituției cooperante.

Un Acord de finanțare poate stipula că se va numi o Instituție cooperantă întru administrarea Finanțării și supravegherea Proiectului.

SECȚIUNEA 3.02. Responsabilitățile Instituției cooperante

În cazul în care se desemnează o Instituție cooperantă, aceasta va fi responsabilă pentru:

- (a) facilitarea implementării Proiectului prin acordarea asistenței Împrumutatului/Beneficiarului și Părților proiectului la interpretarea și respectarea Acordului de finanțare;
- (b) revizuirea cererilor de retragere a mijloacelor ale Împrumutatului/Beneficiarului pentru a determina sumele pe care Împrumutatul/Beneficiarul are dreptul să le retragă din Contul împrumutului și/sau grantului;
- (c) revizuirea și aprobarea pe baza de „Nu-s obiecții” a achiziției de bunuri, lucrări de construcție și servicii pentru Proiect din contul Finanțării;
- (d) monitorizarea respectării Acordului de finanțare, informând Fondul cu privire la orice necorespondere substanțială și recomandând măsuri de remediere; și
- (e) îndeplinirea altor funcții de administrare a Finanțării și de supraveghere a Proiectului care pot fi stipulate în Acordul de cooperare.

SECȚIUNEA 3.03. Acordul de cooperare.

Dacă se desemnează o Instituție cooperantă, Fondul va semna un Acord de cooperare cu Instituția cooperantă în care se vor stipula termenele și condițiile numirii sale.

SECȚIUNEA 3.04. Acțiunile Instituției cooperante.

Oricare acțiune a Instituției cooperante în conformitate cu un Acord de cooperare va fi privită și tratată de Împrumutat/Beneficiar, Garant și Părțile proiectului ca o acțiune întreprinsă de Fond.

SECȚIUNEA 3.05.

Cooperarea între Împrumutat/Beneficiar și Părțile proiectului.

Împrumutatul/Beneficiarul, Garantul și Părțile proiectului vor întreprinde toate măsurile necesare sau potrivite pentru a permite Instituției cooperante să-și îndeplinească responsabilitățile în mod normal și eficace.

ARTICOLUL IV – CONTUL ÎMPRUMUTULUI ȘI TRAGERILE DE MIJLOACE

SECȚIUNEA 4.01.

Conturile împrumutului și grantului.

La intrarea în vigoare a unui Acord de finanțare, Fondul va deschide un Cont de împrumut și/sau grant pe numele Împrumutatului/Beneficiarului și va credita suma de bază a Împrumutului și respectiv Grantului în aceste conturi.

SECȚIUNEA 4.02.

Tragerile din Conturile împrumutului și grantului.

(a) Între data de intrare în vigoare a Acordului și Data de încheiere a finanțării, Împrumutatul/Beneficiarul poate solicita trageri din Contul împrumutului și/sau Contul grantului a sumelor achitate sau care urmează a fi achitate pentru Cheltuielile eligibile. Fondul va informa Împrumutatul/Beneficiarul care este suma minimă a unei trageri.

(b) Nu se vor face trageri din Conturile împrumutului și/sau grantului până la aprobarea primelor PALB de către Fond și Fondul a stabilit că celelalte condiții specificate în Acordul de finanțare în calitate de condiții generale adiționale precedente tragerii au fost îndeplinite. Acordul de finanțare poate stipula de asemenea condiții specifice adiționale precedente tragerii care se aplică anumitor categorii sau activități. Tragerile pentru acoperirea costurilor de inițiere a Proiectului pot fi făcute de la data intrării în vigoare a Acordului, conform limitelor, dacă există, stabilite în Acordul de finanțare.

SECȚIUNEA 4.03.

Angajamente speciale.

La solicitarea Împrumutatului/Beneficiarului, Fondul poate fi de acord să-și asume un angajament irevocabil de a achita sumele necesare pentru a garanta un Acreditiv utilizat pentru finanțarea Cheltuielilor eligibile (un „angajament special”) în termenele și condițiile în care au convenit Împrumutatul/Beneficiarul.

SECȚIUNEA 4.04.

Cererile de tragere sau Angajamentul special.

(a) Când Împrumutatul/Beneficiarul dorește să solicite o tragere din Conturile împrumutului și/sau grantului sau un Angajament special, Împrumutatul/Beneficiarul va expedia Fondului o cerere în formatul specificat în acest scop de către Fond, împreună cu documentele sau dovezile care susțin această cerere solicitată în mod rezonabil de către Fond.

(b) Împrumutatul/Beneficiarul va oferi Fondului dovadă satisfăcătoare a autorității persoanei sau persoanelor care sunt autorizate să semneze aceste cereri și specimenul autentificat al semnăturii a fiecărei astfel de persoane.

(c) Fiecare cerere și documentele însoțitoare și alte dovezi trebuie să fie suficiente pentru a convinge Fondul că Împrumutatul/Beneficiarul are dreptul la o asemenea tragere sau Angajament special.

(d) Dacă Împrumutatul/Beneficiarul solicită o tragere din Conturile împrumutului și/sau grantului pentru sume care ulterior vor fi plătite pentru Cheltuielile eligibile, înainte de a transfera această sumă Împrumutatului/Beneficiarului, Fondul poate solicita ca Împrumutatul/Beneficiarul să prezinte dovadă suficientă pentru Fond care arată că mijloacele retrase anterior au fost utilizate corect pentru Cheltuieli eligibile. Fondul poate plasa limite rezonabile asupra sumei pe care Împrumutatul/Beneficiarul le poate retrage în avans sau soldul general al acestor trageri în avans,

și poate solicita ca aceste sume să fie ținute în valută liber convertibilă și/sau într-un cont destinat pentru acest scop într-o bancă acceptabilă pentru Fond.

SECȚIUNEA 4.05. Transferul efectuat de Fond.

După primirea unei cereri autentificate și satisfăcătoare de tragere a mijloacelor din partea Împrumutatului/Beneficiarului, Fondul va transfera în contul specificat de Debitor/Beneficiar suma specificată în cerere.

SECȚIUNEA 4.06. Datele de efectuare a tragerilor.

O tragere se consideră efectuată la data când instituția financiară relevantă debitează contul Fondului ales pentru scopul debursării acestei trageri.

SECȚIUNEA 4.07. Alocările și realocările mijloacelor Finanțării.

- (a) Un Acord de finanțare poate alocă suma Finanțării în categorii de Cheltuieli eligibile și specifica procentele acestor Cheltuieli eligibile care urmează a fi finanțate din contul Finanțării.
- (b) Fondul va monitoriza utilizarea Finanțării pentru a determina când alocarea pentru o categorie a fost epuizată sau urmează a fi epuizată.
- (c) Dacă Fondul determină că suma Finanțării alocată în Acordul de finanțare pentru o categorie de Cheltuieli eligibile este sau va fi insuficientă, Fondul poate, după înștiințarea Împrumutatului/Beneficiarului:
  - (i) realoca în această categorii sume ale Finanțării alocate pentru o altă categorie în măsura necesară pentru a acoperi deficitul estimat; și/sau
  - (ii) dacă o astfel de realocare nu va acoperi pe deplin deficitul estimat, reduce procentul Cheltuielilor eligibile care urmează a fi finanțate din contul Finanțării.

SECȚIUNEA 4.08. Cheltuieli eligibile.³

- (a) Finanțarea se va utiliza exclusiv pentru a finanța cheltuielile care îndeplinesc toate cerințele de eligibilitate de mai jos:
  - (i) Cheltuielile vor reprezenta costuri rezonabile ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor necesare pentru Proiect și vor fi incluse în PALB relevant și achiziționate în conformitate cu Îndrumarul pentru achiziții al Fondului.
  - (ii) Cheltuielile vor fi generate pe parcursul Perioadei de implementare a proiectului, cu excepția cheltuielilor de finalizare a Proiectului, care pot fi generate după Data de finalizare a proiectului și înainte de Data de încheiere a finanțării.
  - (iii) Cheltuielile vor fi generate de una din Părțile proiectului.
  - (iv) Dacă Acordul alocă suma Finanțării în categorii de Cheltuieli eligibile și indică specific procentul Cheltuielilor eligibile care urmează a fi finanțate din contul Finanțării, cheltuielile trebuie să se refere la o categorie pentru care alocarea nu s-a epuizat, și vor fi eligibile numai în limita procentului aplicabil pentru categoria respectivă.
  - (v) Cheltuielile vor fi altfel eligibile în conformitate cu termenii Acordului de finanțare.
- (b) Fondul poate exclude periodic anumite tipuri de cheltuieli din categoria celor eligibile.

---

³ Completate în septembrie 2010.

(c) Orice plată interzisă prin decizia Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite luată în conformitate cu Capitolul VII al Cartei Națiunilor Unite nu va fi eligibilă spre finanțare din contul Finanțării.

(d) Orice plată către o persoană sau o entitate, pentru orice bunuri, lucrări sau servicii, dacă efectuarea sau primirea unei astfel de plăți reprezintă o practică coercitivă, de complot, de corupere sau fraudulentă de către un reprezentant al Împrumutatului/Beneficiarului sau de una din Părțile proiectului nu va fi eligibilă spre finanțare din contul Finanțării.

SECȚIUNEA 4.09.

Returnarea tragerilor.

Dacă Fondul determină că o sumă retrasă din Conturile împrumutului și/sau grantului nu a fost utilizată pentru scopurile indicate sau nu va fi necesară ulterior pentru a finanța Cheltuieli eligibile, Împrumutatul/Beneficiarul va returna prompt această sumă Fondului după ce va primi instrucții în acest sens din partea Fondului. Cu excepția cazurilor când Fondul va conveni altfel, această sumă va fi returnată în valuta utilizată de Fond pentru a debursa tragerea respectivă. Fondul va credita Conturile împrumutului și/sau grantului cu Echivalentul DST al sumei returnate în acest fel.

ARTICOLUL V – PLĂȚILE DE DESERVIRE A ÎMPRUMUTULUI

SECȚIUNEA 5.01.

Termenii de creditare. ⁴

Împrumuturile acordate de Fond vor fi oferite în termeni foarte concesiivi, intermediari sau ordinari, după cum se specifică în Acordul de finanțare:

- a) Termeni foarte concesiivi: Împrumuturile acordate în termeni foarte concesiivi nu comportă dobândă, dar comportă o plată de deservire de trei părți dintr-un procent (0.75%) pe an care se achită semianual în Valuta plății de deservire a împrumutului, și are o perioadă de scadență de patruzeci (40) de ani, inclusiv o perioadă de grație de zece (10) ani începând cu data aprobării Împrumutului de către Consiliul Executiv al Fondului.
- b) Termeni înăspriți: Împrumuturile acordate în termeni înăspriți nu comportă dobândă, dar comportă o plată de deservire de trei părți dintr-un procent (0.75%) pe an care se achită semianual în Valuta plății de deservire a împrumutului, și are o perioadă de scadență de douăzeci (20) de ani, inclusiv o perioadă de grație de zece (10) ani începând cu data aprobării Împrumutului de către Consiliul Executiv al Fondului.
- c) Termeni intermediari: Împrumuturile acordate în termeni intermediari comportă dobândă la suma de bază a Împrumutului neachitat la o rată de jumătate din Rata de referință a dobânzii a IFAD, care se achită semianual în Valuta plății de deservire a împrumutului, și are o perioadă de scadență de douăzeci (20) de ani, inclusiv o perioadă de grație de cinci (5) ani începând cu data când Fondul a determinat că toate condițiile generale precedente tragerii au fost îndeplinite în conformitate cu secțiunea 4.02(b).
- d) Termeni ordinari: Împrumuturile acordate în termeni ordinari comportă dobândă la suma de bază a Împrumutului neachitat la o rată egală cu Rata de referință a dobânzii a IFAD, care se achită semianual în Valuta plății de deservire a împrumutului, și are o perioadă de scadență de cincisprezece (15) ani, inclusiv o perioadă de grație de trei (3) ani începând cu data când Fondul a determinat că toate condițiile generale precedente tragerii au fost îndeplinite în conformitate cu secțiunea 4.02(b).
- e) Dobânda și plata de deservire se vor calcula la suma principală neachitată a Împrumutului și pe baza unui an de 360 de zile format din douăsprezece luni de 30 de zile. Fondul va prezenta Împrumutatului calculul dobânzii și plății de deservire datorate cel puțin cu patru (4) săptămâni înainte de data la care acestea trebuie să se achite.

---

⁴ Cu completările din septembrie 2010.

f) Fondul va publica Rata de referință a dobânzii a IFAD aplicabilă pentru fiecare perioadă de calcul a dobânzii.

g) Pe durata perioadei de grație, dobânda și plata de deservire se vor acumula la suma de bază a împrumutului și se vor achita semianual, dar nu se va datora achitarea sumei de bază.

SECȚIUNEA 5.02. Achitarea și achitarea în avans a sumei principale.

(a) Împrumutatul va achita suma principală agregată a Împrumutului retras din Contul împrumutului în rate semianuale, calculate pe durata perioadei de scadență minus perioada de grație. Fondul va informa Împrumutatul cu privire la datele și sumele acestor plăți cât mai repede posibil după ce începe perioada de scadență a Împrumutului.

(b) Împrumutatul va avea dreptul de a plăti în avans toată sau o parte din suma principală a Împrumutului cu condiția că Împrumutatul plătește toate dobânzile și plățile de deservire calculate și neachitate pentru suma care urmează să se ramburseze în avans, care sunt datorate la data plății în avans. Toate plățile vor fi creditate în primul rând în contul dobânzilor și plăților neachitate și apoi în contul ratelor rămase a Împrumutului.

(c) Orice anulare parțială a Împrumutului se va aplica pro rata la orice rată de plată rămasă din suma principală a Împrumutului. Fondul va înștiința Împrumutatul privind această aplicare, specificând datele și sumele ratelor rămase după intrarea în vigoare a acesteia.

SECȚIUNEA 5.03. Modul și locul de plată.

Toate Plățile de deservire a împrumutului se vor face pe contul sau conturile dintr-o bancă sau altă instituție financiară desemnată de Fond cu înștiințarea Împrumutatului.

SECȚIUNEA 5.04. Datele de efectuare a plăților de deservire a împrumutului.

Plățile de deservire a împrumutului se vor considera făcute la data în care instituția financiară relevantă creditează contul Fondului desemnat în acest scop.

ARTICOLUL VI – PREVEDERI CU PRIVIRE LA VALUTĂ

SECȚIUNEA 6.01. Valutele tragerilor.

(a) Tragerile din Conturile împrumutului și/sau grantului se vor face în valutele respective în care cheltuielile care urmează a fi finanțate din contul Finanțării au fost plătite sau sunt plătibile, sau în valuta sau valutele selectate de Fond.

(b) Conturile împrumutului și/sau grantului vor fi debitate cu Echivalentul DST a sumei retrase determinate la data de efectuare a tragerii. Dacă valuta tragerii a fost procurată de Fond cu o altă valută, Conturile împrumutului și/sau grantului se vor debita cu Echivalentul DST al sumei acestei alte valute.

SECȚIUNEA 6.02. Valuta plății de deservire a împrumutului.

Toate Plățile de deservire a împrumutului se vor face în Valuta plății de deservire a împrumutului specificată în Acordul de finanțare. Suma unei Plăți de deservire a împrumutului va fi echivalentul în Valuta plății de deservire a împrumutului la data de rambursare a sumei în DST a acestei Plăți de deservire a împrumutului, după cum se determină de Fond în conformitate cu Articolul 5, Secțiunea 2(b) a *Acordului de constituire a IFAD*.

SECȚIUNEA 6.03. Valutare.

Când este necesar să se determine valoarea unei valute într-o altă valută, Fondul va determina această valoare în conformitate cu Articolul 5, Secțiunea 2(b) a *Acordului de constituire a IFAD*.

ARTICOLUL VII – IMPLEMENTAREA PROIECTULUI

SECȚIUNEA 7.01. Implementarea proiectului.

- (a) Împrumutatul și fiecare din Părțile proiectului vor implementa Proiectul:
- (i) în modul convenit și eficient;
  - (ii) în conformitate cu practicile administrative, ingineresti, financiare, economice, operaționale, ecologice și agricole potrivite (inclusiv practicile de dezvoltare rurală) și buna guvernare;
  - (iii) în conformitate cu planurile, standardele de design, specificațiile, orarele de achiziții și de lucru și metodele de construcție asupra cărora au convenit Împrumutatul/Beneficiarul și Fondul;
  - (iv) în conformitate cu prevederile Acordului relevant, PALB-urile și Planurile de achiziții;
  - (v) în conformitate cu politicile, criteriile și regulamentele care se referă la finanțarea dezvoltării agriculturii stabilite periodic de Consiliul Guvernator și Consiliul Executiv ale Fondului; și
  - (vi) astfel încât să se asigure durabilitatea realizărilor proiectului cu trecerea timpului.
- (b)
- (i) Proiectele vor fi implementate pe baza Planului anual de lucru și Bugetului (PALB). Agenția de conducere a proiectului va pregăti proiectul PALB pentru fiecare Proiect pe baza, în măsura posibilului, proiectelor PALB pregătite de Părțile proiectului. Fiecare proiect PALB al Proiectului va include, printre altele, o descriere detaliată a activităților planificate ale Proiectului în timpul următorului An de proiect, un Plan de achiziții, și sursele și modalitățile de utilizare a fondurilor.
  - (ii) Înainte de fiecare An de proiect, Agenția de conducere a proiectului, dacă va fi necesar, va prezenta proiectul PALB pentru Proiect organului de supraveghere desemnat de Împrumutat/Beneficiar spre revizuire. După ce a fost revizuit în acest fel, Agenția de conducere a proiectului va prezenta proiectul PALB pentru Proiect Fondului spre comentarii nu mai târziu de șaizeci (60) de zile înainte de începutul Anului relevant de proiect. Dacă Fondul nu comentează asupra proiectului PALB pentru Proiect în termen de treizeci (30) de zile de la primirea acestuia, PALB se va considera acceptabil pentru Fond.
  - (iii) Agenția de conducere a proiectului va adopta PALB pentru Proiect în forma acceptabilă pentru Fond.
  - (iv) Agenția de conducere a proiectului poate propune ajustări la PALB pentru Proiect în timpul Anului relevant de proiect, care vor intra în vigoare după ce sunt acceptate de Fond.

SECȚIUNEA 7.02. Disponibilitatea mijloacelor financiare.

- (a) Împrumutatul/Beneficiarul vor pune mijloacele Finanțării la dispoziția Părților proiectului în termenii și condițiile specificate în Acordul de finanțare sau aprobate altfel de către Fond în scopul implementării Proiectului.
- (b) Acordul de finanțare poate să stipuleze ca Împrumutatul/Beneficiarul să deschidă și să mențină unul sau mai multe Conturi ale proiectului pentru Activitățile proiectului într-o bancă acceptabilă pentru Fond, și va identifica Partea proiectului responsabilă pentru utilizarea acestui cont sau conturi. Utilizarea acestor conturi, cu excepția cazurilor când se specifică altfel în Acordul de finanțare, se va face în conformitate cu regulile și regulamentele aplicabile ale Părții proiectului responsabile pentru acestea.

SECȚIUNEA 7.03. Disponibilitatea resurselor adiționale.

(a) Pe lângă mijloacele Finanțării, Împrumutatul/Beneficiarul va pune la dispoziția Părților proiectului fondurile, facilitățile, serviciile și alte resurse disponibile care pot fi necesare pentru implementarea Proiectului în conformitate cu Secțiunea 7.01.

(b) Pe lângă mijloacele Finanțării, Acordul de finanțare poate stipula că Împrumutatul/Beneficiarul va pune la dispoziția Părților proiectului pe durata Perioadei de implementare a proiectului fondurile proprii din resursele proprii în conformitate cu procedurile naționale obișnuite pentru asistența de dezvoltare.

SECȚIUNEA 7.04. Coordonarea activităților.

Pentru a asigura că Proiectul este implementat în conformitate cu Secțiunea 7.01, Împrumutatul/Beneficiarul se va asigura că activitățile relevante ale ministerelor, departamentelor și agențiilor sale, și cele ale fiecărei Părți a proiectului sunt efectuate și coordonate în conformitate cu politicile și procedurile administrative bune.

SECȚIUNEA 7.05. Achiziții.

(a) Achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor finanțate din contul Finanțării se va efectua în conformitate cu prevederile regulamentelor de achiziționare ale Împrumutatului/Beneficiarului, în măsura în care acestea sunt consistente cu Ghidul de achiziții al IFAD. Fiecare Plan de achiziții va identifica procedurile care trebuie aplicate de Împrumutat/Beneficiar pentru a asigura consistența cu Îndrumarul de achiziții al IFAD.

(b) După înștiințarea Împrumutatului/Beneficiarului, Fondul poate cere ca toate documentele de licitație și contractele de achiziționare a bunurilor, lucrărilor și serviciilor finanțate din contul Finanțării să includă prevederi prin care se solicită ofertanților, furnizorilor, contractorilor, sub-contractorilor și consultanților:

- (i) să permită inspectarea completă de către Fond a întregii documentații de tender și evidenței relevante;
- (ii) să mențină toate documentele și evidența legate de ofertă sau contract timp de trei ani după finalizarea licitației sau contractului; și
- (iii) să coopereze cu agenții sau reprezentanții Fondului care îndeplinesc un audit sau o investigare.

SECȚIUNEA 7.06. Utilizarea bunurilor și serviciilor.

Toate bunurile, serviciile și clădirile finanțate din contul Finanțării vor fi utilizate în exclusivitate pentru scopurile Proiectului.

SECȚIUNEA 7.07. Întreținerea

Împrumutatul/Beneficiarul se va asigura că toate încăperile și lucrările de construcție utilizate în legătură cu Proiectul vor funcționa și vor fi întreținute adecvat și că toate reparațiile necesare se vor face prompt pe măsura necesității.

SECȚIUNEA 7.08. Asigurare.

(a) Împrumutatul/Beneficiarul sau Agenția de conducere a proiectului va asigura toate bunurile și clădirile utilizate în proiect contra riscurilor și sumelor consistente cu practica comercială bună.

(b) Împrumutatul/Beneficiarul sau Agenția de conducere a proiectului va asigura bunurile importate pentru Proiect care sunt finanțate din contul Finanțării contra riscurilor specifice pentru achiziționarea, transportarea și livrarea acestora către locul de utilizare sau instalare în conformitate cu practica comercială bună.

SECȚIUNEA 7.09. Acordurile subsidiare.

- (a) Împrumutatul/Beneficiarul se va asigura că nici una din Părțile proiectului nu va încheia un Acord subsidiar, sau va consimți la modificarea acestuia, în contradicție cu Acordul de finanțare sau Acordul de proiect.
- (b) Împrumutatul/Beneficiarul și fiecare Parte a proiectului își vor exercita drepturile conform unui Acord subsidiar a cărei parte este pentru a asigura că interesele Împrumutatului/Beneficiarului și Fondului sunt protejate pe deplin și Proiectul este implementat în conformitate cu Secțiunea 7.01.
- (c) Nici o prevedere a vreunui Acord subsidiar la care Împrumutatul/Beneficiarul este parte nu va fi desemnată, anulată, suspendată, abrogată sau completată, sau altfel modificată fără acordul prealabil al Fondului.
- (d) Împrumutatul/Beneficiarul va comporta riscul de schimb valutar în cadrul Acordului subsidiar la care este parte, cu excepția cazurilor când s-a convenit altfel cu Fondul.

SECȚIUNEA 7.10. Îndeplinirea acordurilor.

- (a) Împrumutatul/Beneficiarul va fi complet responsabil față de Fond pentru îndeplinirea cuvenită și în timp util a tuturor obligațiilor sale și cele atribuite Agenției de conducere a proiectului și tuturor altor Părți ale proiectului în conformitate cu un Acord. Dacă o Parte a Proiectului are un statut juridic separat de cel al Împrumutatului/Beneficiarului, orice referință la una din obligațiile unei astfel de Părți a Proiectului într-un Acord se va considera că este obligația Împrumutatului/Beneficiarului ca această Parte a proiectului să îndeplinească obligația respectivă. Acceptarea de către o Parte a proiectului a unei obligații atribuite ei într-un Acord nu va afecta responsabilitățile și obligațiile Împrumutatului/Beneficiarului.
- (b) Împrumutatul/Beneficiarul va întreprinde toate măsurile necesare sau adecvate în puterile sale pentru a permite și ajuta Agenția de conducere a proiectului și alte Părți ale proiectului să-și îndeplinească obligațiile în conformitate cu Acordul. Împrumutatul/Beneficiarul nu va întreprinde, și nu va permite unei părți terțe să întreprindă, acțiuni care ar împiedica îndeplinirea acestora.

SECȚIUNEA 7.11. Personalul cheie al proiectului.

Împrumutatul/Beneficiarul sau Agenția de conducere a proiectului va numi Directorul proiectului și restul personalului cheie al proiectului în modul specificat în Acord sau aprobat în alt mod de către Fond. Întregul personal cheie al proiectului va deține calificarea și experiența indicată în Acord sau aprobate în alt mod de către Fond. Împrumutatul/Beneficiarul va depune toate eforturile pentru a asigura continuitatea menținerii personalului cheie al proiectului pe durata perioadei de implementare a proiectului. Împrumutatul/Beneficiarul sau Agenția primară a proiectului vor asigura personalul cheie al proiectului contra riscurilor de sănătate și accidente în măsura practicilor comerciale bune sau practicilor sale obișnuite pentru serviciul public național, în dependență de care este mai adecvat.

SECȚIUNEA 7.12. Părțile proiectului.

Fiecare Parte a proiectului va implementa Proiectul în conformitate cu Secțiunea 7.01:

- (a) va întreprinde prompt toate măsurile necesare sau convenite pentru a-și menține existența corporativă și a dobândi, menține și reînnoi drepturile, proprietatea, abilitățile, privilegiile și francizele sale;
- (b) va angaja management și personal competent și experimentat;
- (c) va exploata, menține și înlocui tehnologiile, echipamentul și alte bunuri ale sale; și
- (d) nu va vinde, închiria sau înstrăina în alt mod bunurile Proiectului, cu excepția derulării obișnuite a afacerilor sau după cum s-a convenit cu Fondul.

SECȚIUNEA 7.13. Alocarea resurselor Proiectului.

Împrumutatul/Beneficiarul și Părțile proiectului se vor asigura că resursele și beneficiile Proiectului, în cea mai mare măsură posibilă, sunt alocate Grupului vizat al populației pe baza metodelor dezagregate gender.

SECȚIUNEA 7.14. Factorii de mediu.

Împrumutatul/Beneficiarul și Părțile proiectului vor întreprinde toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că Proiectul este implementat cu efortul cuvenit în privința factorilor de mediu și în conformitate cu legislația națională privind protecția mediului și tratatele internaționale la care Statul membru al proiectului este parte. În particular, Părțile proiectului vor aplica în cadrul Proiectului practicile cuvenite de combatere a dăunătorilor și, în acest sens, vor respecta principiile Codului Internațional de Conduită pentru Distribuirea și Utilizarea Pesticidelor al Organizației pentru Produse Alimentare și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO), cu completările respective, și va asigura că pesticidele achiziționate în cadrul proiectului nu includ componente care pot fi clasificate ca Extrem de periculoase (Clasa Ia) sau Foarte periculoase (Clasa Ib) conform *Clasificării recomandate de OMS a pesticidelor după gradul de pericol*, cu completările respective.

SECȚIUNEA 7.15. Ratele de recreditare.

Pe durata Perioadei de implementare a proiectului, Împrumutatul/Beneficiarul și Fondul vor revizui periodic rata dobânzii aplicabilă creditelor acordate populației vizate, care sunt finanțate (direct sau indirect) din contul Finanțării. Aceste revizuiuri vor fi efectuate în comun cu obiectivul de a stabili sau menține rate pozitive a dobânzii pe parcursul anilor. Împrumutatul/Beneficiarul va întreprinde măsurile necesare, în conformitate cu politicile sale și ale Fondului, pentru a realiza acest obiectiv. Ca parte a acestor măsuri, Împrumutatul/Beneficiarul și fiecare Parte a proiectului care acordă aceste credite se vor strădui să-și minimizeze costurile. Pentru scopurile acestei Secțiuni, termenul „rată pozitivă a dobânzii” înseamnă, în legătură cu un credit acordat de o Parte a proiectului, o astfel de rată a dobânzii, care după includerea inflației, permite Părții proiectului să-și recupereze costurile și să-și asigure durabilitatea.

SECȚIUNEA 7.16. Finalizarea proiectului.

Împrumutatul/Beneficiarul se va asigura ca Părțile proiectului finalizează implementarea Proiectului până la Data de finalizare a proiectului. Fondul și Împrumutatul/Beneficiarul vor conveni asupra utilizării bunurilor Proiectului după finalizarea acestuia.

ARTICOLUL VIII – RAPORTAREA ȘI INFORMAREA PRIVIND IMPLEMENTAREA

SECȚIUNEA 8.01. Evidența implementării.

Împrumutatul/Beneficiarul se va asigura că Părțile proiectului mențin evidența și documentația necesare pentru a-și reflecta operațiunile de implementare a Proiectului (inclusiv, dar fără a se limita la, copii sau originale ale corespondenței, procese verbale ale întrunirilor și toate documentele legate de achiziții) până la Data de finalizare a proiectului, și va păstra această evidență și documente cel puțin zece (10) ani.

SECȚIUNEA 8.02. Monitorizarea implementării proiectului.

Agenția de conducere a proiectului va:

- (a) stabili și apoi va menține un sistem adecvat de management al informației în conformitate cu *Ghidul Fondului pentru monitorizarea și evaluarea proiectelor* prin intermediul căruia va monitoriza Proiectul în permanență.
- (b) pe durata Perioadei de implementare a proiectului, va colecta toate datele și alte informații relevante (inclusiv toate informațiile solicitate de Fond) necesare pentru monitorizarea evoluției implementării Proiectului și realizării obiectivelor sale; și

- (c) pe durata Perioadei de implementare a proiectului și apoi timp de cel puțin zece (10) ani, va păstra în mod adecvat această informație și la solicitare va pune prompt la dispoziția Fondului și reprezentanților și agenților acestuia informația respectivă.

SECȚIUNEA 8.03. Raportarea asupra progreselor și revizuirile de la mijloc de termen.

- (a) Agenția de conducere a proiectului, sau altă parte desemnată astfel în Acordul relevant, va prezenta Fondului rapoarte periodice privind progresele Proiectului în forma și conținutul solicitate în mod rezonabil de către Fond. Cel puțin, aceste rapoarte se vor referi la (i) progresele cantitative și calitative realizate la implementarea Proiectului și atingerea obiectivelor sale, (ii) problemele întâmpinate pe durata perioadei de raportare, (iii) pașii făcuți sau propuși pentru a remedia problemele respective, și (iv) programul propus de activități și rezultatele așteptate pentru următoarea perioadă de raportare.
- (b) Dacă se specifică într-un Acord, Agenția de conducere a proiectului și Fondul vor efectua împreună o revizuire a implementării Proiectului nu mai târziu decât la mijlocul Perioadei de implementare a proiectului („Revizuirea de la mijloc de termen”) pe baza termenilor de referință pregătiți de Agenția de conducere a proiectului și aprobați de Fond. Printre altele, Revizuirea de la mijloc de termen va examina realizarea obiectivelor Proiectului și constrângerile în acest sens, și va recomanda reorientarea necesară pentru a realiza obiectivele respective și elimina constrângerile apărute.
- (c) Împrumutatul/Beneficiarul se va asigura că recomandările produse în rezultatul Revizuirii de la mijloc de termen sunt implementate în termenele indicate și în mod satisfăcător pentru Fond. Aceste recomandări ar putea duce la modificarea Acordului sau anularea Finanțării.

SECȚIUNEA 8.04. Raportul de finalizare.

Cât mai repede posibil după Data de finalizare a proiectului, dar oricum nu mai târziu de Data de încheiere a finanțării, Împrumutatul/Beneficiarul va prezenta Fondului un raport privind implementarea generală a Proiectului în forma și conținutul indicat în Acordul de finanțare sau după cum a fost solicitat în mod rezonabil de către Fond. Cel puțin, un astfel de raport se va referi la (i) costurile și beneficiile Proiectului, (ii) realizarea obiectivelor sale, (iii) îndeplinirea de către Împrumutat/Beneficiar, Părțile proiectului, Fond a obligațiilor respective în conformitate cu Acordul și (iv) lecțiile însușite în rezultatul celor de mai sus.

SECȚIUNEA 8.05. Planuri și orare.

Părțile proiectului vor prezenta Fondului prompt după pregătirea lor planurile, proiectele, standardele, rapoartele, documentele contractuale, specificațiile și orele legate de Proiect, și modificările considerabile efectuate ulterior asupra acestora.

SECȚIUNEA 8.06. Alte rapoarte și informații privind implementarea.

Pe lângă rapoartele și informațiile solicitate de prevederile precedente ale acestui Articol:

- (a) Împrumutatul/Beneficiarul și Părțile proiectului vor furniza prompt Fondului alte rapoarte și informații solicitate în mod rezonabil de Fond cu privire la orice aspect legat de Proiect sau una din Părțile proiectului.
- (b) Împrumutatul/Beneficiarul și Părțile proiectului vor informa prompt Fondul despre orice situație care împiedică, sau amenință să împiedice, implementarea proiectului sau realizarea obiectivelor acestuia. În particular, Împrumutatul/Beneficiarul și Părțile proiectului vor informa prompt Fondul despre orice alegație de fraudă și/sau corupție care este făcută în legătură cu activitățile Proiectului.

ARTICOLUL IX – RAPORTAREA ȘI INFORMAȚIILE FINANCIARE

SECȚIUNEA 9.01. Evidența financiară.

Părțile proiectului vor menține documentația și evidența separat în conformitate cu practicile contabile convenite aplicate consistent care reflectă adecvat operațiunile, resursele și cheltuielile legate de Proiect până la Data de încheiere a finanțării, și vor păstra aceste documente și evidență cel puțin zece (10) ani.

SECȚIUNEA 9.02. Rapoartele financiare.

Împrumutatul/Beneficiarul va prezenta Fondului rapoarte financiare detaliate privind operațiunile, resursele și cheltuielile legate de proiect pentru fiecare An fiscal pregătite în conformitate cu standarde și proceduri acceptabile pentru Fond și va expedia aceste rapoarte financiare Fondului în termen de patru (4) luni de la finele fiecărui An fiscal.

SECȚIUNEA 9.03. Auditul.

Împrumutatul/Beneficiarul:

- (a) în fiecare An fiscal, va supune auditului documentația legată de Proiect în conformitate cu standardele de audit acceptabile pentru Fond și *Ghidul Fondului privind Auditele Proiectelor (pentru Debitori)* de către o companie de audit independentă acceptabilă pentru Fond;
- (b) în termen de șase (6) luni de la finele fiecărui An fiscal, va expedia Fondului un exemplar certificat al raportului de audit. Împrumutatul/Beneficiarul va prezenta Fondului răspunsul la scrisoarea de management a auditorilor în termen de o lună de la primirea acesteia;
- (c) dacă Împrumutatul/Beneficiarul nu prezintă la timp raportul de audit solicitat în format satisfăcător și Fondul determină că Împrumutatul/Beneficiarul probabil nu va expedia acest raport într-o perioadă rezonabilă de timp, Fondul poate angaja auditori independenți la alegerea sa pentru auditul documentației legate de Proiect. Fondul poate finanța costul unui astfel de audit din trageri din Conturile de împrumut și/sau grant.

SECȚIUNEA 9.04. Alte rapoarte și informații financiare.

Pe lângă rapoartele și informațiile solicitate de prevederile precedente ale acestui Articol:

- (a) Împrumutatul/Beneficiarul și Părțile proiectului vor furniza prompt Fondului alte rapoarte și informații solicitate în mod rezonabil de Fond cu privire la orice aspect financiar legat de Proiect sau una din Părțile proiectului.
- (b) Împrumutatul/Beneficiarul și Garantul vor informa prompt Fondul despre orice situație care împiedică, sau amenință să împiedice, efectuarea Plăților de deservire a împrumutului.
- (c) Statul membru al proiectului va prezenta prompt Fondului toate informațiile solicitate în mod rezonabil de către Fond cu privire la situațiile financiare și economice de pe teritoriul său, inclusiv balanța de plăți și datoriile externe.

ARTICOLUL X - COOPERARE

SECȚIUNEA 10.01. Generalități asupra cooperării.

Fondul, Instituția cooperantă și fiecare Parte a proiectului va coopera pe deplin pentru a asigura realizarea obiectivelor Proiectului.

SECȚIUNEA 10.02. Schimb de opinii.

Fondul, Împrumutatul/Beneficiarul și Agenția de conducere a proiectului vor face schimb de opinii periodic asupra Proiectului, Finanțării sau Părților proiectului la solicitarea unuia din ei.

SECȚIUNEA 10.03. Vizite, inspecții și interviuri.

Periodic, Împrumutatul/Beneficiarul și Părțile proiectului vor permite agenților și reprezentanților Fondului:

- (a) să viziteze și să inspecteze Proiectul, inclusiv oricare și toate locațiile, lucrările, echipamentul și alte bunuri utilizate pentru scopurile proiectului;
- (b) să examineze originalele și să facă copii de pe orice date, documente, evidență și rapoarte relevante pentru Finanțare, Proiect sau oricare din Părțile proiectului; și
- (c) să viziteze, să comunice și să intervieveze pe oricine din personalul Proiectului și angajații oricărei Părți a proiectului.

SECȚIUNEA 10.04. Auditele inițiate de Fond.

Împrumutatul/Beneficiarul și Părțile proiectului vor permite auditorilor desemnați de Fond să auditeze evidența și documentația legată de Proiect. Împrumutatul/Beneficiarul și Părțile proiectului vor coopera pe deplin cu astfel de auditori și le va acorda drepturi și privilegii depline de agenți sau reprezentanți ai Fondului conform Secțiunii 10.03. Cu excepția auditelor efectuate în conformitate cu Secțiunea 9.03(c), Fondul va acoperi costul unui astfel de audit.

SECȚIUNEA 10.05. Evaluările proiectului.

- (a) Împrumutatul/Beneficiarul și Părțile proiectului vor facilita toate evaluările și revizuirile Proiectului pe care le va efectua Fondul pe durata Perioadei de implementare a proiectului și timp de zece (10) ani după aceasta.
- (b) După cum se utilizează în această Secțiune, termenul „facilita”, pe lângă respectarea deplină a Articolelor VIII, IX și prezentul Articol X cu privire la astfel de evaluări și revizui, include acordarea suportului logistic în timp util prin punerea la dispoziție a personalului proiectului și echipamentului și întreprinderea promptă a măsurilor solicitate de Fond în legătură cu aceste evaluări și revizui, dar nu include acoperirea cheltuielilor din cont propriu.

SECȚIUNEA 10.06. Revizuirile portofoliului de țară.

Statul membru al proiectului va permite agenților și reprezentanților Fondului, în consultanță cu Statul membru al proiectului, să intre periodic pe teritoriul său pentru a face schimb de opinii, să viziteze locațiile și să examineze datele, evidența și documentele solicitate în mod rezonabil de Fond pentru a efectua o revizuire generală a tuturor proiectelor și programelor finanțate, pe deplin sau parțial, de către Fond pe teritoriul său și toată finanțarea acordată de Fond Statului membru al proiectului. Statul membru al proiectului se va asigura că toate părțile implicate cooperează pe deplin pentru o astfel de revizuire.

ARTICOLUL XI – IMPOZITARE

SECȚIUNEA 11.01. Impozitare.

- (a) Finanțarea și Plățile de deservire a împrumutului vor fi scutite de toate Impozitele, și toate Plățile de deservire a împrumuturilor se fac neîmpovărate cu Impozite.
- (b) Acordul va fi scutit de orice Impozite la semnare, livrare sau înregistrare.
- (c) Utilizarea mijloacelor Finanțării pentru a achita Impozite se supune politicii Fondului de a solicita economisire și eficiență la utilizarea Finanțării sale. Prin urmare, dacă Fondul determină într-un moment că suma unui Impozit este excesivă, discriminatorie sau altfel irezonabilă, Fondul, poate, după înștiințarea Împrumutatului/Beneficiarului, reduce procentele Cheltuielilor eligibile care urmează a fi finanțate din contul Finanțării, care sunt specificate în Acordul de finanțare.

SECȚIUNEA 11.02. Returnarea impozitelor.

Dacă Fondul determină la un moment dat că vreo sumă din mijloacele Finanțării a fost utilizată pentru a achita Impozite pe care Fondul le-a determinat a fi excesive, discriminatorii sau altfel irezonabile, Fondul poate solicita Împrumutatului/Beneficiarului, prin înștiințare scrisă, să returneze această sumă prompt Fondului. După primirea acestei sume, Fondul va credita Conturile împrumutului și/sau grantului cu suma returnării respective.

ARTICOLUL XII – MĂSURILE DE REMEDIERE ALE FONDULUI

SECȚIUNEA 12.01. Suspendarea de către Fond.

(a) Când are loc și persistă unul din evenimentele de mai jos, Fondul poate suspenda în totalitate sau parțial dreptul Împrumutatului/Beneficiarului de a solicita trageri din Conturile împrumutului și/sau grantului:

- (i) Împrumutatul nu a achitat Plățile de deservire a împrumutului în termen, indiferent dacă Garantul sau o altă parte terță a efectuat Plata de deservire a împrumutului.
- (ii) Împrumutatul/Beneficiarul nu a achitat nici o plată datorată în conformitate cu alt Acord de finanțare, Acord de garantare sau altă obligație de finanțare de orice tip a Împrumutatului/Beneficiarului către Fond, indiferent dacă o parte terță a efectuat plata.
- (iii) Garantul nu a făcut Plata de deservire a împrumutului în termen.
- (iv) Garantul nu a efectuat nici o plată datorată în conformitate cu altă Finanțare sau Acord de garantare între Garant și Fond, sau alte obligații financiare de orice tip ale Garantului către Fond.
- (v) Fondul a determinat că Proiectul nu a îndeplinit, sau cel mai probabil nu va îndeplini în timp util, scopurile sale după cum sunt stipulate în Acord.
- (vi) Fondul a determinat că a apărut o situație care ar putea face improbabilă implementarea cu succes a Proiectului sau că vreo una din Părțile proiectului va putea îndeplini cu succes obligațiile sale din cadrul Acordului.
- (vii) Calitatea de membru în Fond al statului membru al proiectului a fost suspendată sau anulată; sau Statul membru al proiectului a expediat o înștiințare referitor la dorința sa de a se retrage din Fond.
- (viii) Vreo afirmație a Împrumutatului/Beneficiarului, Garantului sau unei Părți a proiectului dintr-un Acord, sau declarație prezentată în legătură cu acesta și pe care Fondul s-a bazat la efectuarea Finanțării este incorectă sau înșelătoare în aspect substanțial.
- (ix) Dacă Împrumutatul/Beneficiarul nu este Stat membru, Fondul a determinat apariția unei schimbări negative considerabile în legătură cu Împrumutatul/Beneficiarul.
- (x) Fie Împrumutatul/Beneficiarul, fie Garantul în general nu a putut să-și achite datoriile la scadență.
- (xi) O autoritate competentă a întreprins măsuri pentru dizolvarea Agenției de conducere a proiectului sau suspendarea operațiunilor acesteia.
- (xii) O autoritate competentă a luat măsuri pentru dizolvarea unei Părți a proiectului (altă decât Agenția de conducere a proiectului) sau suspendarea operațiunilor acesteia, și Fondul a determinat că această dizolvare sau suspendare probabil va avea un efect negativ substanțial asupra proiectului.

- (xiii) Împrumutatul/Beneficiarul nu a pus la dispoziția Părților proiectului fondurile, facilitățile, serviciile și alte resurse în conformitate cu Secțiunile 7.02 sau 7.03.
- (xiv) Fondul nu a primit raportul de audit sau alte documente la care se face referință în Articolul VIII (Raportarea și informația privind implementarea) sau Articolul IX (Raportarea și informațiile financiare) în termenul desemnat în acest scop în Acorduri, sau raportul de audit nu este pe deplin satisfăcător pentru Fond, sau Împrumutatul/Beneficiarul sau altă Parte a proiectului nu a reușit în alt mod să-și îndeplinească obligațiile conform Articolului VIII sau IX.
- (xv) Agenția de conducere a proiectului sau altă Parte a proiectului nu a îndeplinit nici una din obligațiile sale conform Acordului de proiect.
- (xvi) Împrumutatul/Beneficiarul sau Agenția de conducere a proiectului nu a îndeplinit nici una din obligațiile sale conform Acordului subsidiar.
- (xvii) O Parte a proiectului (altă decât Agenția de conducere a proiectului) nu a îndeplinit nici una din obligațiile sale conform Acordului subsidiar, și Fondul a stabilit că acest lucru a avut, sau probabil va avea, un efect negativ substanțial asupra Proiectului.
- (xviii) Orice Acord subsidiar sau prevedere a acestuia a fost desemnată, anulată, suspendată, finalizată, completată sau modificată în alt fel fără acordul prealabil al Fondului, și Fondul a determinat că această desemnare, anulare, suspendare, finalizare, completare sau modificare a avut, sau probabil va avea, un efect negativ substanțial asupra Proiectului.
- (xix) Fondul a suspendat în totalitate sau parțial dreptul Împrumutatului/Beneficiarului sau a Garantului de a solicita sau face trageri în cadrul oricărui Acord cu Fondul.
- (xx) Împrumutatul/Beneficiarul sau o Parte a proiectului nu a îndeplinit alte obligații în cadrul Acordului de finanțare sau alt Acord.
- (xxi) Fondul a stabilit că o sumă din Finanțare a fost utilizată pentru a finanța o cheltuială care nu face parte din Cheltuielile eligibile.
- (xxii) Fondul, după consultări cu Împrumutatul/Beneficiarul, a stabilit că beneficiile considerabile ale Proiectului nu ajung în mod adecvat la Populația vizată, sau se reflectă asupra persoanelor care nu fac parte din grupul Populației vizate în detrimentul Populației vizate.
- (xxiii) Împrumutatul/Beneficiarul nu a îndeplinit Acordul special stipulat în Acordul relevant și acest fapt a continuat fără a fi remediat pentru o perioadă de treizeci (30) de zile, și Fondul a determinat că acest lucru a avut, sau probabil va avea, un efect negativ considerabil asupra proiectului.
- (xxiv) Fondul înștiințează Împrumutatul/Beneficiarul că alegări credibile referitor la aplicarea practicilor coercitive, de complot, de corupție sau fraudulente în legătură cu Proiectul au ajuns în atenția Fondului, și Împrumutatul/Beneficiarul nu a întreprins măsuri oportune și adecvate pentru a aborda problema spre satisfacția Fondului.
- (xxv) Achizițiile nu sunt sau nu au fost efectuate în conformitate cu Ghidul IFAD pentru achiziții.
- (xxvi) După apariția sau neapariția, în dependență de caz, a unui eveniment specificat în Acordul relevant ca motiv suplimentar pentru suspendare.

O astfel de suspendare intră în vigoare după expedierea înștiințării de către Fond către Împrumutat/Beneficiar și Garant. O astfel de suspendare va continua până în momentul când Fondul va înștiința Împrumutatul/Beneficiarul, că dreptul Împrumutatului/Beneficiarului de a solicita trageri a fost restabilit în totalitate sau parțial.

(b) Dacă raportul de audit solicitat în Secțiunea 9.03 nu a fost prezentat Fondului în termen de șase (6) luni de la data limită a prezentării acestuia, se va suspenda dreptul Împrumutatului/Beneficiarului de a solicita trageri din Conturile împrumutului și/sau grantului.

SECȚIUNEA 12.02.

Anularea de către Fond.

(a) Dacă a avut loc vreunul din evenimentele de mai jos, Fondul poate anula în totalitate sau parțial sumele rămase în Conturile împrumutului și/sau grantului:

- (i) Dreptul Împrumutatului/Beneficiarului de a solicita trageri din Conturile împrumutului și/sau grantului a fost suspendat conform Secțiunii 12.01 pentru sumele Finanțării pentru o perioadă consecutivă de cel puțin treizeci (30) de zile.
- (ii) Fondul stabilește după consultări cu Împrumutatul/Beneficiarul că o sumă din Finanțare nu va fi necesară pentru finanțarea Proiectului.
- (iii) După consultări cu Împrumutatul/Beneficiarul, Fondul determină că s-au aplicat practici coercitive, de complot, de corupere sau fraudulente de către reprezentanții Împrumutatului/Beneficiarului sau o Parte a proiectului cu privire la cheltuielile generate în timpul achizițiilor sau îndeplinirea unui contract finanțat din contul Finanțării, și că Împrumutatul/Beneficiarul nu a reușit să întreprindă acțiuni adecvate pentru a remedia situația.
- (iv) Fondul a determinat că o sumă din Finanțare a fost utilizată pentru a finanța cheltuieli care nu fac parte din Cheltuielile eligibile și Împrumutatul/Beneficiarul nu a returnat prompt această sumă Fondului după emiterea instrucțiunilor respective de către Fond.
- (v) Fondul a primit o înștiințare din partea Garantului cu privire la încetarea obligațiilor acestuia în cadrul Acordului de garantare.
- (vi) Revizuirea de la mijloc de termen a recomandat încetarea Proiectului.
- (vii) După apariția sau neapariția, în dependență de caz, a unui eveniment specificat în Acordul de finanțare relevant ca motiv suplimentar pentru suspendare.

O astfel de suspendare intră în vigoare după expedierea înștiințării de către Fond către Împrumutat/Beneficiar.

(b) Orice sumă rămasă în Conturile împrumutului și/sau grantului se va anula pe Data de încheiere a finanțării, cu excepția soldurilor neretrase a cererilor pentru trageri primite până la Data de încheiere a finanțării și sumele care fac subiectul Angajamentelor speciale neîndeplinite, care vor fi anulate după îndeplinirea completă a acestor Angajamente speciale.

SECȚIUNEA 12.03.

Anularea de către Împrumutat/Beneficiar.

După consultare cu Fondul și cu acordul Garantului, Împrumutatul/Beneficiarul poate, după înștiințarea Fondului, anula orice sumă neretrasă a Finanțării, cu excepția sumelor care fac subiectul Angajamentelor speciale. O astfel de anulare va intra în vigoare după recunoașterea acesteia de către Fond.

SECȚIUNEA 12.04.

Aplicabilitatea anulării sau suspendării.

(a) Anularea sau suspendarea nu se aplică la sumele care fac subiectul oricărui Angajament special asumat de Fond, decât dacă acest Angajament special specific stipulează altfel.

(b) Cu excepția cazurilor stipulate concret în prezentul Articol, toate prevederile Acordului de finanțare vor continua să fie în vigoare pe deplin indiferent de o anulare sau suspendare.

SECȚIUNEA 12.05. Accelerarea scadenței.

Dacă la un moment dat are loc oricare din evenimentele de mai jos, în orice moment ulterior pe durata continuării acestuia, Fondul poate declara suma de bază a împrumutului neachitată la acel moment, împreună cu dobânda acumulată și alte plăți aferente, ca fiind imediat scadente și plătibile:

- (a) oricare din evenimentele specificate în alineatele (v) până la (xii), inclusiv Secțiunea 12.01;
- (b) Fondul a declarat suma de bază neachitată la acel moment a unui alt împrumut către Împrumutat/Beneficiar sau Garant ca fiind imediat scadentă și plătabilă;
- (c) oricare din evenimentele specificate în alineatele (i) până la (iv), inclusiv Secțiunea 12.01 a avut loc și continuă pentru o perioadă de treizeci (30) de zile;
- (d) oricare din evenimentele specificate în alineatele (xiii) până la (xxvi), inclusiv Secțiunea 12.01 a avut loc și continuă pentru o perioadă de șaiszeci (60) de zile după ce Fondul a expediat înștiințarea respectivă Împrumutatului/Beneficiarului și Garantului; sau
- (e) oricare alt eveniment specificat în Acordul de finanțare pentru scopurile prezentei Secțiuni a avut loc și a continuat pentru o perioadă, dacă e cazul, specificată în Acordul de finanțare.

O astfel de decizie va fi în vigoare după expedierea înștiințării către Împrumutat/Beneficiar și Garant, după care suma de bază, dobânda și alte plăți imediat devin scadente și plătibile.

SECȚIUNEA 12. 06. Alte măsuri de remediere.

Măsurile de remediere ale Fondului descrise în prezentul Articol nu vor limita sau altfel prejudicia drepturile sau mijloacele de remediere altfel disponibile Fondului.

ARTICOLUL XIII – INTRAREA ÎN VIGOARE ȘI ÎNCHEIEREA

SECȚIUNEA 13.01. Intrarea în vigoare.

Un Acord sau o completare la acesta va intra în vigoare la data când atât Fondul cât și Împrumutatul/Beneficiarul l-au semnat, decât dacă Acordul stipulează că trebuie să fie ratificat, caz în care, Acordul va intra în vigoare la data când Fondul primește instrumentul ratificării.

SECȚIUNEA 13.02. Încheierea după îndeplinirea completă.

Un Acord și toate obligațiile părților conform acestuia se vor încheia când întreaga sumă de bază a Împrumutului retras din Contul împrumutului și toată dobânda și alte plăți care s-au acumulat la Împrumut au fost achitate și când toate celelalte obligații ale Părților au fost îndeplinite în totalitate, sau când s-a convenit de către Părți.

ARTICOLUL XIV – APLICAREA ȘI ASPECTE AFILIAE

SECȚIUNEA 14.01. Aplicarea.

Acordul și drepturile și obligațiile părților conform acestuia vor fi valabile și aplicabile în conformitate cu termenii lor, indiferent de legislația care vine în contradicție de pe teritoriul Statului membru al proiectului.

SECȚIUNEA 14.02. Incapacitatea de a exercita drepturile.

Întârzierea de a exercita, sau incapacitatea de a exercita, un drept, o atribuție sau o măsură de remediere de către o parte în cadrul unui Acord nu va afecta acest drept, atribuție sau măsură de

remediere, sau va fi percepută ca renunțare la acesta. Nici o acțiune sau omisiune a unei părți cu privire la o neexecutare în cadrul unui Acord nu va submina nici un drept, atribuție sau măsură de remediere a acestei părți în legătură cu o neexecutare ulterioară.

SECȚIUNEA 14. 03. Drepturi și remedii cumulative.

Drepturile și măsurile de remediere ale unei părți în cadrul unui Acord sunt cumulative și (cu excepția cazurilor când specific se stipulează altfel) nu exclud alte drepturi sau măsuri de remediere pe care partea respectivă le-ar avea altfel.

SECȚIUNEA 14.04. Arbitraj.

(a) Părțile la un Acord se vor strădui să soluționeze în mod amiabil orice controversă între ele legată de acest Acord.

(b) Dacă o controversă nu a fost soluționată prin mijloace amiabile, ea va fi prezentată arbitrajului spre soluționare. Părțile arbitrajului vor fi părțile Acordului controversat, cu excepția faptului că Garantul poate interveni sau a se implica ca parte terță în orice controversă care ar putea afecta drepturile sau obligațiile sale conform Acordului de garantare.

(c) Arbitrajul va consta dintr-un singur arbitru numit prin consimțământul părților sau, dacă părțile nu consimt în termen de trei (3) luni după ce procedurile sunt instituite, conform alineatului (d) de mai jos, de către Președintele Curții Internaționale de Justiție sau, dacă aceasta nu se reușește, de către Secretarul General al Națiunilor Unite. Dacă arbitrul va demisiona, deceda sau va deveni inapt de a acționa, arbitrul succesor va avea toate atribuțiile și îndatoririle arbitrului inițial.

(d) Procedurile de arbitraj pot fi instituite conform prezentei Secțiuni după înștiințarea de către partea care instituie aceste proceduri a altei părți sau altor părți. O astfel de înștiințare va conține o descriere a caracterului litigiului sau reclamației care urmează a fi depusă spre arbitraj.

(e) Procedurile de arbitraj vor avea loc la data și locul stabilite de arbitru.

(f) Conform prevederilor prezentei Secțiuni și cu excepția cazurilor când părțile convin altfel, arbitrul va decide asupra tuturor întrebărilor legate de competența sa și va determina procedura pentru procedeele de arbitrare.

(g) Arbitrul va asigura tuturor părților audieri corecte și își va expune decizia în scris. Această decizie poate fi făcută tacit în favoarea reclamantului în cazul neprezentării celeilalte părți. Un exemplar semnat al deciziei va fi transmis fiecărei părți. O astfel de decizie luată în conformitate cu prevederile prezentei Secțiuni va fi finală și obligatorie pentru părți. Fiecare parte se va supune și va respecta o astfel de decizie luată de arbitru în conformitate cu prevederile prezentei Secțiuni.

(h) Părțile vor fixa suma remunerării arbitrului și a altor persoane după cum va fi necesar pentru efectuarea procedurilor de arbitraj. Dacă părțile nu vor consimți asupra acestei sume înainte de începerea procedurilor de arbitraj, arbitrul va fixa această sumă în mod rezonabil conform circumstanțelor. Fiecare parte va achita propriile cheltuieli legate de procesul de arbitrare. Remunerarea arbitrului va fi împărțită și achitată egal de către Fond, pe de o parte, și alte părți, pe de altă parte. Orice întrebare legată de împărțirea costurilor de arbitraj între părți sau procedura de achitare a acestor costuri se va determina de arbitru.

(i) Prevederile arbitrajului stipulate în prezenta Secțiune se vor aplica în locul altor proceduri pentru soluționarea litigiilor între părți, și orice reclamație din partea unei părți contra altei părți care a apărut în legătură cu acestea.

(j) Dacă decizia nu a fost respectată în termen de treizeci (30) zile după ce părțile au primit decizia, orice parte poate iniția proceduri judiciare pentru a aplica această decizie prin executare sau poate aplica altă măsură de remediere adecvată împotriva altei părți întru executarea deciziei.

(k) Înmânarea unei notificări sau proces în legătură cu procedurile conform prezentei Secțiuni sau (în măsură în care acest remediu este disponibil) în legătură cu procedurile de executare a

deciziei luate în rezultatul acestei Secțiuni poate fi făcută în modul stipulat în Secțiunea 15.01. Părțile pot renunța la o parte sau toate celelalte cerințe pentru înmânarea unei astfel de înștiințări sau proces.

ARTICOLUL XV – ALTE PREVEDERI

SECȚIUNEA 15.01. Comunicarea.

Toate înștiințările, solicitările și alte comunicări acordate sau făcute în cadrul Acordului vor fi în scris. Cu excepția cazurilor când se stipulează altfel în Acord, aceste înștiințări, solicitări sau alte comunicări vor fi considerate ca acordate sau făcute în mod convenit când au fost livrate manual, prin poștă, telegramă, telegraf, fax sau poștă electronică părții căreia sunt destinate la adresa acestei părți specificată în Acordul respectiv, sau la altă adresă desemnată prin înștiințare de o parte către celelalte părți.

SECȚIUNEA 15.02. Limba rapoartelor.

Împrumutatul/Beneficiarul și Părțile proiectului vor prezenta toate rapoartele și informațiile către Fond în limba Acordului, sau în altă limbă asupra căreia Părțile au convenit.

SECȚIUNEA 15.03. Autoritatea de a întreprinde măsuri.

Reprezentantul sau agentul desemnat în această calitate într-un Acord, sau o altă persoană autorizată în mod convenit în scris de un astfel de reprezentant sau agent, poate întreprinde măsuri și semna orice document în legătură cu acest Acord în numele acestei părți.

SECȚIUNEA 15.04. Dovadă autorizării.

La solicitarea Fondului, Împrumutatul/Beneficiarul, Garantul și altă Parte a proiectului va furniza Fondului dovezi suficiente ale autorizării persoanei sau persoanelor la care se face referință în Secțiunea 15.03, și specimenul autentificat al semnăturii fiecărei astfel de persoane.

SECȚIUNEA 15.05. Modificări la Acord.

Părțile pot conveni periodic asupra modificării termenilor și condițiilor unui Acord (inclusiv, dar fără a se limita la, termenii și condițiile prezentelor Condiții Generale, după cum se aplică acestuia) sau de aplicare a unui Acord. Orice completare la un Acord va intra în vigoare în conformitate cu prevederile Secțiunii 13.01, decât dacă părțile convin altfel.

SECȚIUNEA 16.06. Schimbarea entității sau reprezentantului.

Dacă o parte dorește să numească un succesor, re-desemneze responsabilitățile sau să schimbe scopul sau adresa uneia din entitățile specificate într-un Acord, această parte va înștiința în acest sens celelalte părți. După acceptarea de către celelalte părți, o astfel de entitate nouă va reprezenta entitatea responsabilă pe deplin de îndeplinirea funcțiilor desemnate predecesorului său conform Acordului.

SECȚIUNEA 15.07. Semnarea Acordului.

Semnarea unui Acord de către o parte va constitui exprimarea acordului acestei părți de a-și asuma obligațiile din cadrul Acordului, care este subiectul ratificării sau autorizării necesare conform legislației interne de importanță fundamentală și este dezvăluit celeilalte părți în scris înainte de semnare.